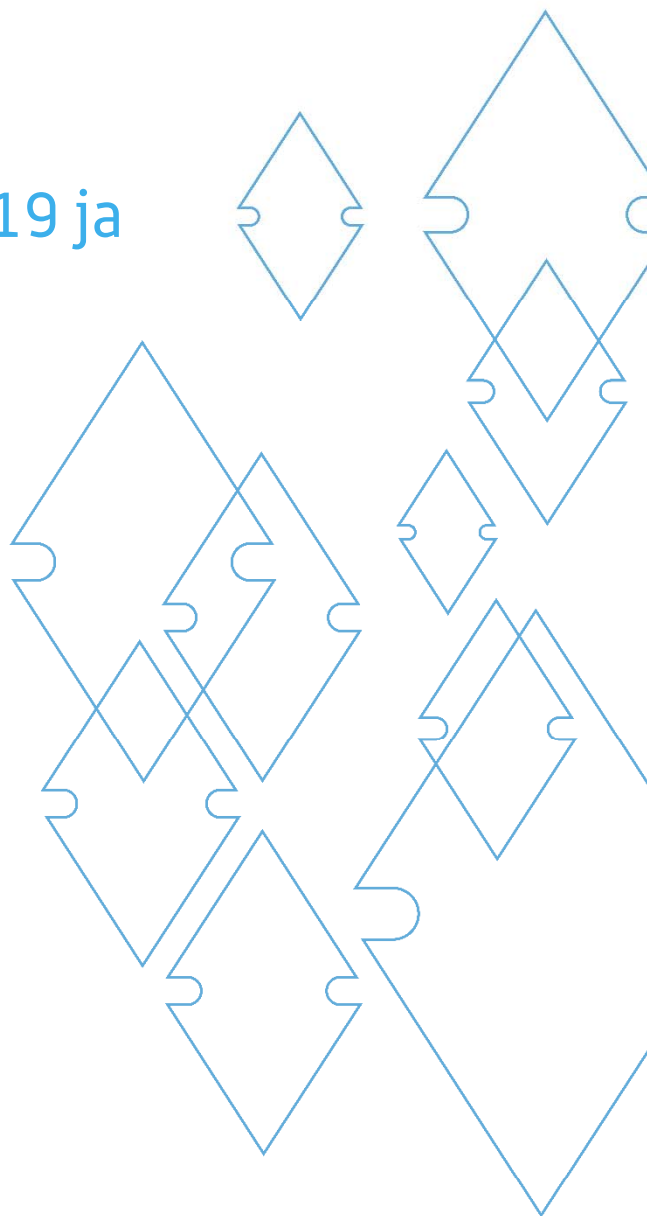

Tulossuunnitelma 2016 – 2019 ja talousarvio 2016

Luonnos 16.11.2015

Julkaisija:

Kymenlaakson Liitto
Karhulantie 36 B, PL 35, 48601 Kotka
Faksi 05 230 8910
etunimi.sukunimi@kymenlaakso.fi
virasto@kymenlaakso.fi
www.kymenlaakso.fi

Julkaisu:**Tulossuunnitelma 2016- 2019 ja talousarvio 2016**

C:97 Kymenlaakson Liiton julkaisu

ISSN 1237-8259

ISBN 978-952-5987-48-5

ISBN 978-952-5987-49-2 (PDF)

Kotka 2015

Maakuntahallitus 16.11.2015

1	Toimintaympäristön muutokset ja liiton toiminnan avaintulokset ja tulostavoitteet vuodelle 2016	2
1.1	Taloukasvu edelleen vaimeata, itsehallintoalueet tulevat	2
1.2	Euroopan Unionin rakennerahastokausi 2014 - 2020 on käynnissä	4
1.3	Maakuntakaavatyö luo pohjan elinkeinotoimintojen kehittämiseksi	4
2	Maakunnan suunnittelujärjestelmä	5
3	Tulossuunnitelma 2016-2019 ja tavoitteet vuodelle 2016	6
3.1	Johto ja edunvalvonta	6
3.2	Aluekehityksen edistäminen	6
3.3	Aluesuunnittelu	8
3.4	Hallinto ja talous.....	9
3.5	Kesäyliopisto	9
4	Talousarvio vuodelle 2016 ja sen perusteluosa	10
4.1	Käyttötalousosa	10
4.2	Yksityiskohtaiset perustelut kustannuspaikoittain.....	11
4.2.1	Luottamushenkilöhallinto.....	12
4.2.2	Virasto.....	13
4.2.3	Maakuntahallituksen hallinnoimat hankkeet ja projektit	13
4.2.4	Kesäyliopiston johtokunta / kesäyliopisto.....	14
4.3	Tuloslaskelmaosan vertailu	14
4.4	Investointiosa ja rahoitusosa.....	16
4.5	Jäsenmaksusuudet vuodelle 2016, ennakkotieto	16

1 Toimintaympäristön muutokset ja liiton toiminnan avaintulokset ja tulostavoitteet vuodelle 2016

1.1 Talouskasvu edelleen vaimeata, itsehallintoalueet tulevat

Euroopan maiden talous on kääntynyt lievään kasvuun, mutta Suomen talous polkee paikallaan. Perussyynä on Suomen tuottamien, lähinnä investointihyödykkeiden kysynnän puute ja kilpailukyyn heikkeneminen. Euroopan keskuspankin ohjauskorko on historiallisen alhaalla. Kreikan kolmas apupaketti on myönnetty, mutta maan tilanne on erittäin vaikea. USA:n talous on kohtuullisen vakaassa kasvussa, mutta Kiinan kasvu on heikkenemässä, millä voi olla taas suuria vaikutuksia mm. Suomen viennille. Suomen vienti on vähentynyt nopeasti Venäjälle, Ruotsiin ja Englantiin. Saksaan ja USA:han vienti on n 10 % kasvussa tänä vuonna. Venäjän talous ei kasva öljyn laskeneen hinnan ja Ukrainan kriisin takia. Ruuan heikkeneminen euroon ja dollariin nähden näkyy rajanylitysten määrässä, ostosvolyymeissa ja matkailijoiden vähenemisessä. Kestävän kasvun eväitä on Suomessa vaikea nyt löytää.

Pääministeri Sipilän hallituksen voimakkaasti ajama yhteiskuntasopimus ajoi karille loppukesästä, vaikka kaikki osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että erityisesti viennin kilpailukykyä on nopeasti parannettava. On erittäin valitettavaa, että Suomessa ei vielääkään työmarkkinaosapuolilla tunnu olevan riittävää kriisitietoisuutta. Saksassakin 2000-luvun alkupuolella työmarkkinat ja sosiaaliturva uudistettiin kuten Ruotsissakin. Nämä maat menestyvät nyt paremmin kuin muut. Toivottavasti osapuolet vielä palaavat neuvottelupöytään tai muuten hallituksen on otettava aloite yksin omiin käsiin ja tehdä uudistuksia kolmikannan vastahankaisuudesta huolimatta. Työmarkkinaosapuolten pitäisi myös kyetä uudistamaan toimintatapojaan, kun työelämä on muuttunut yhä enemmän projektiluonteiseksi ja eletään nopeatempoisessa jatkuvan muutoksen maailmassa ja globaalissa kilpailutilanteessa.

Teollisuuden monta vuotta kestäneen rakennemuutoksen vaikutukset ja viennin vaikeudet näkyvät aluetaloudessa sekä kuntien verokertymässä. Verotulojen kasvu on vaatimatonta ja maakunnan bruttokansantuotteen kehitys on ollut maan heikoimpia ja maakunnan työttömyysaste on korkeammalla kuin koko maassa. Parin viime vuoden aikana maakunnan talouden alamäki on kuitenkin ollut taittumassa ja mm. metsäteollisuus on käynnistänyt taas investointeja. Kun lasketaan yhteen pelkästään UPM:n, Stora Enson ja Kotkamills Oy:n menossa olevat investoinnit, päästään yli 300 miljoonaan euroon. Samoin Google laajentaa jatkuvasti Haminan palvelinkeskustaan. Myllykoskella on menossa ratkaisun ajat oljesta valmistettavan bioetanolin tuotannon käynnistämiseksi. Valtion tukihan, 30 M€, hankkeelle on jo myönnetty. Metsäteollisuuden investoinneilla pystytään myös saamaan tuotteisiin taloudellista lisäarvoa; kilohintaa ylöspäin, mikä sitten näkyy myös viennin arvon kasvuna. Teollisuuden ja myös HaminaKotkan sataman kilpailukyyn kannalta on ensiarvoisen tärkeää poistaa meriliikenteen väylämaksut, joita muualla ei ole.

Maakunnassa on myös törmätty, korkeasta työttömyydestä huolimatta, työvoiman kysynnän ja tarjonnan epätasapainoon mm. Google:n tapauksessa. Tähän ongelmaan pitää nopeasti tarttua parantamalla kaikilla koulutuksen asteilla koulutuksen tasoa ja kohdentuvuutta työelämän tarpeisiin. Myös vuokra-asuntojen saatavuuteen tulee saada parannusta.

HaminaKotkan satama-alueella ja Kouvolan logistiikkakeskuksessa yritykset tekevät koko ajan laajennusinvestointeja, koska tilojen kysyntä kasvaa. Haminan Energian LNG-terminaalin rakentaminen varmistui, kun TEM myönsi hankkeeseen tukea 28 M€. Julkisella sektorilla on päätetty Kotkan keskussairaalan uudistamisesta ja Kouvolan Ratamo-keskuksen rakentamisesta

niin, ettei niihin tule päällekkäisiä toimintoja. Näiden hankkeiden kustannusarvio on 250 M€:n luokkaa.

Luontomatkailulle uusia mahdollisuuksia tarjoavat puolustusvoimilta vapautuneet saaret, Rankki ja Kirkonmaa, joihin matkailu käynnistyi viime kesänä. Kalastusmatkailulle merkittävä, vaikka sinänsä pieni investointi on kalaportaan rakentaminen Korkeakoskelle. Tällöin mahdollisuus lohien nousu Kymijokeen aina Ankkapurhaan asti. Myös litin moottoriradan ja sen yhteyteen tulevan raskaan kaluston ajokoulutuskeskuksen suunnittelu etenee. Maastotyöt ovat alkaneet v. 2015. Tällä hetkellä näyttää myös siltä, että pitkään suunnitellun Heinolan ja Kouvolan välisen vesiyhteyden rakentamiseen on hyvät mahdollisuudet. Alueen kunnat ovat varmistaneet rahoituksensa ja maaseutuohjelman rahoituksella suunnittelua on viety eteenpäin.

E 18-moottoritie välillä Koskenkylä-Kotka avautui liikenteelle vuosi sitten ja Haminan kiertotie vähän myöhemmin joulukuussa 2014. Rakentaminen on menossa Haminasta itään niin, että tie on valmis Vaalimaalle vuosina 2017 - 2018. Tie on jo tuonut ja tuo uusia mahdollisuuksia liiketoiminnalle, logistiikan lisäksi mm. matkailuun ja kauppaan. Myös VT 12 ja VT 15 parannukset ovat ensiarvoisen tärkeitä. Näiden teiden liikenne todennäköisesti kasvaa entisestään, kun E 18-tie valmistuu. Erittäin keskeinen asia logistiikkamaakunnalle on, että valtio vaikeasta taloustilanteesta huolimatta sitoutuu EU:n päättämän TEN-T-ydinverkon väylien rahoittamiseen. Ilman omaa kansallista rahoitusta EU:n tuet jäävät saamatta. Maan hallitus on korottamassa perustienpidon rahoituksen tasoa, mikä on hyvä asia, mutta samalla uusien hankkeiden rahoittamista vähennetään. Väylästön korjausvelkaa pienentämään on tulossa 600 M€:n määräraha, joka saadaan mm. valtion omistamien osakkeiden myynnillä.

Venäjän uusiessa rataverkkoaan ratayhteys Imatralta HaminaKotkan satamaan on saatava kuntoon radan kapasiteettiongelmien takia. Helsinki-Kouvola-Pietari-junayhteyden matkustajaliikenne kasvoi 2010-luvun alussa erittäin nopeasti, mutta kasvu on pysähtynyt ja kääntynyt laskuun Ukrainan kriisiin ja sen seurannaisvaikutusten takia. Ratayhteys Kouvolasta Tampereen suuntaan paranee Riihimäen rataoikaisun toteuduttua. Helsinki-Vantaan lentokentän ratayhteys, kehärata, helpottaa myös Kaakkois- ja Itä-Suomesta tulevien matkustajien liikkumista.

Venäjä on tärkeä Suomen kehityksen kannalta nykyisistä vaikeuksista huolimatta, mutta juuri näiden vaikeuksien takia yhteyksien kehittämistä Itämeren alueella esim. Saksaan ja Puolaan on tehostettava. Samaan aikaan on avattava polkuja mm. Yhdysvaltoihin, Etelä-Eurooppaan ja latinalaiseen Amerikkaan, joista tulee enenevästi kiinnostuksen osoituksia Kymenlaaksoon maakunnan sijainnin ja hyvien liiketoimintamahdollisuuksien takia.

Pääministeri Sipilän hallitusohjelmassa on tavoitteena erittäin merkittävä hallinnon uudistus. Hallitus pyrkii enintään 19 sote-tuotantoalueeseen ja erillisellä päätöksellä uudistetaan muuta aluehallintoa. Kuntien budjeteista n. puolet siirtyisi sote-alueille. Liittojen kannalta on erittäin tärkeätä, että samanaikaisesti sote-alueiden valmistelun kanssa valmistellaan myös muun aluehallinnon uudistus niin, että näistä muodostuu yksi itsehallintoalue, jonka ylin päättäjä on vaaleilla valittu valtuusto. Maakuntien liittojen tehtävät on liitettävä alusta alkaen uusiin itsehallinnollisiin alueisiin. Näille alueille on myös syytä koota nopeasti valtion aluehallinnossa hoidettavat aluekehittämistä ja alueiden käytön ohjausta koskevat tehtävät kuten esim. maakuntahallitusten puheenjohtajat ovat linjanneet. Jos nykyistä maakuntajakoa suurempiin alueisiin päätetään mennä, Kymenlaakson viiteryhmä on Etelä-Suomi, kuten maakunta on yksimielisesti useaan otteeseen lausunut. Yhteistyötä Päijät-Hämeen ja Uudenmaan kanssa on systemaattisesti tiivistetty.

1.2 Euroopan Unionin rakennerahastokausi 2014 - 2020 on käynnissä

Kymenlaaksossa on panostettu voimakkaasti uuden elinkeinorakenteen luomiseen. Suuria työpaikkojen kertamenetyksiä on etenkin nykyisessä taloustilanteessa vaikea korvata nopeasti. Valtuuston vuonna 2014 hyväksymän maakuntaohjelman, Kymenlaakso-ohjelman, mukaan maakunnassa jatketaan omiin vahvuuksiin panostamista. Ohjelman strategiset painopisteet ovat 1. Turvallinen ja toimiva osaamis- ja liiketoimintaympäristö, 2. Laadukas, puhdas sekä viihtyisä asuin- ja toimintaympäristö, 3. Pääliikenneväylät ja –yhteydet sekä rajaliikenne ja 4. Pohjoista kasvuvyöhykettä hyödyntävät ja vahvistavat toimialat. Tulevaisuuden alat kuten uusiutuvan energian tuontantoteknologia, biopohjaiset uudet tuotteet, digitaaliset sisällöt ja pelimaailma ovat jo synnyttäneet korvaavia työpaikkoja metsäteollisuudesta menetettyjen tilalle. Nämä linjaukset tietenkin ovat pohjana myös rakennerahasto-ohjelmien toteutumisessa.

EU:n rakennerahasto-ohjelmien (EAKR ja ESR) toimeenpano on hyvässä vauhdissa, käynnistymässä on kolmas hakukierros. Sisärajaohjelmien (Interreg) haku käynnistyi vuodenvaihteen 2014/2015 tienoilla ja toinen hakukierros päättyi marraskuussa 2015. Ulkoraja-ohjelmien (CBC) hyväksymismenettely on käynnissä Euroopan komissiossa. Hakukierros käynnistyy vuoden 2016 aikana. Kymenlaakso on mukana näissä kaikissa näissä ohjelmissa. Kymenlaakson toimijat ovat olleet rahoituksen hakijoina kiitettävän aktiivisia.

Alueelliset kehittämisvarat on ohjattava vaikuttavampiin kohteisiin. Varojen suuntaaminen on entistä tärkeämpää, kun rakennerahasto-ohjelman rahoituksen määrä on supistunut huomattavasti. Yhteistyön tiivistäminen maakunnan sisällä ja muiden maakuntien kanssa ei ole aina helppoa ja intressit monissa asioissa ovat erisuuntaisia, mutta paluuta yksin toimimiseen ei ole. Maakunnan toimijoiden on entistä tarmokkaammin suuntauduttava kansainväliseen yhteistyöhön ja hyödyntämään mm. EU:n laajuisia rahoitusmahdollisuuksia.

1.3 Maakuntakaavatyö luo pohjan elinkeinotoimintojen kehittämiseksi

Maakuntakaavoitus on Kymenlaaksossa sidottu tiukasti elinkeinojen kehittämiseen. Keskeinen haaste on tehdä entistä tiiviimmin maankäytön suunnittelua ylimaakunnallisesti ja ulottaa yhteistyötä sekä Venäjälle ja Viroon EU:n Itämeripolitiikan hengen mukaisesti.

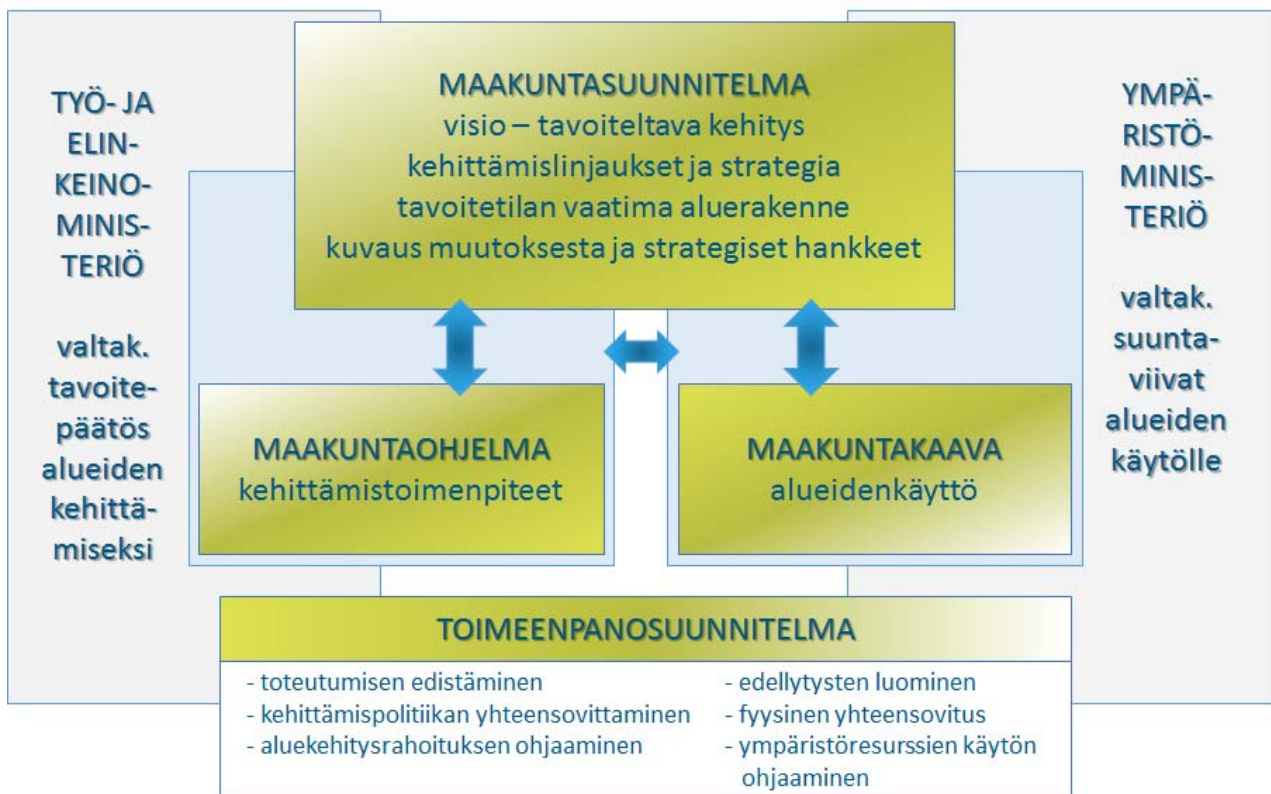
Maakuntaohjelmaan liittyen on arvioitu aluerakenteen pidemmän aikavälin vaihtoehtoja ja niissä erityisesti E 18-kehityskäytävän ja Salpausselkä-kehityskäytävän vaikutuksia rakenteeseen. On syytä myös edelleen syventää ja tarkentaa maakuntakaavan aluerakenteen ja kaavavarausten ajantasaisuutta sekä laajentaa yhteistyöprosessia etenkin elinkeinoelämän suuntaan. Maakuntakaavan ajantasaistamistyö aloitetaan v 2016.

Hallintouudistus toi liitoille uusia vetovastuita mm. ennakkoinnissa, liikennejärjestelmätyössä ja luonnonvarojen suunnittelussa. Liitto on jo laatinut luonnonvarastrategian sekä ilmasto- ja energiastrategian. Näihin pohjautuva energiamaakuntakaavan ympäristöministeriö vahvisti vuonna 2014. Tuulivoimaloiden sijoittamisen lisäksi kaava varmistaa mahdollisuuden myös muun uudistuvan energiapolitiikan tarpeille ja luo pohjaa elinkeinotoiminnan kehittämiseksi. Maakunnan liikennestrategia valmistuu tämän vuoden aikana.

Ympäristöministeriö vahvisti vuoden 2014 lopulla vaihemaakuntakaavan, kauppa ja merialue. Ensi vuonna maakunta-kaavan vahvistusmenettelystä luovutaan. Maan hallitus tuo esityksen eduskunnalle marraskuussa 2015. Muutos merkitsee maakunnan vastuun kasvamisesta ja entistä huolellisempaa kaavan laadintaprosessia, jossa useat ministeriöt ovat alusta lähtien mukana

alueellisten toimijoiden lisäksi. Maakuntakaavan laatimista ohjaavat edelleen valtakunnalliset alueiden käytön tavoitteet. Hallitus uudistaa kaavajärjestelmää ja sen rakentamisen lupajärjestelmiä. Yleiskaavan käyttöä rakennusluvan perusteena laajennetaan, hajakentämistä helpotetaan, vähittäiskaupan suuryksiköiden ohjausta kevennetään, täydennysrakentamista ja rakennusten käyttötarkoituksen muuttamista sujuvoitetaan.

2 Maakunnan suunnittelujärjestelmä

Valtuustokausittain laaditaan maakuntasuunnitelma ja maakuntaohjelma. Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma valmistellaan kahden vuoden välein. Suunnittelujärjestelmää toteutetaan aluekehityslain (7/2014) ja maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisesti.

Maankäyttö- ja rakennuslain 4. luvun mukaan maakunnan suunnitteluun kuuluvassa maakuntasuunnitelmassa osoitetaan maakunnan tavoiteltu kehitys, johon maakuntakaava perustuu. Maakuntasuunnitelmasta vastaa maakunnan liitto. Aluekehityslain 32 §:ssä todetaan, että maakuntaohjelma perustuu maakuntasuunnitelmaan. Suunnitelma on siis pohjana sekä maakuntakaavoitukselle että maakuntaohjelmalle.

Maakuntavaltuuston kesäkuussa 2014 hyväksymä Kymenlaakso – ohjelma 2014 – 2017 – Elinvoimaa Pohjoiselta kasvuvyöhykkeeltä sisältää maakuntasuunnitelman 2030 sekä maakuntaohjelman 2014 – 2017.

3 Tulossuunnitelma 2016-2019 ja tavoitteet vuodelle 2016

3.1 Johto ja edunvalvonta

Avaintulokset 2016-2019

1. Kymenlaakson tunnettavuuden parantaminen
2. Kymenlaakson edunvalvonnan tehostaminen erityisesti aluehallinnon uudistuksessa
3. Verkottumisen vahvistaminen ja yhteistyön tiivistäminen erityisesti kuntien, avainyritysten, valtion alue- ja keskushallinnon sekä Etelä-Suomen alueen kanssa.
4. Kansainvälisten yhteyksien vahvistaminen
5. Henkilöstön työssäviihtymisen ja työolosuhteiden parantaminen

Tulostavoitteet 2016

1. Rakennerahastokauden ratkaisujen onnistuminen Kymenlaakson näkökulmasta.
2. Kymenlaakson imagomarkkinoinnin vaikuttavuuden varmistaminen.
3. Henkilökunnan kehityskeskusteluissa esille nousseiden tarpeiden johdosta tehtävät muutokset työprosesseihin ja -olosuhteisiin.
4. Pääministeri Sipilän hallituksen aluehallinnon uudistus, Kymenlaakso on edelleen keskeinen osa Etelä-Suomea.
5. Aktiivinen osallistuminen CPMR ja Helsinki-EU –toimiston työhön.
6. TEN-T korridorin kehittämisen ja kansallisen rahoituksen varmistaminen

3.2 Aluekehityksen edistäminen

Avaintulokset 2016-2019

1. **Elinkeinorakenteen uudistaminen ja monipuolistaminen.** Metsäteollisuuden voimakkaan rakennemuutoksen aallonpohja on ohitettu ja rakennemuutosta on saatu käännettyä positiiviseksi muutosvoimavaraksi. Maakunnan elinkeinoelämän kilpailukykyä ja toiminnan perusedellytyksiä on parannettu elinkeinopoliittisin toimin. Keskeisiä välineitä tässä ovat Suomen rakennerahasto-ohjelma Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020, Kymenlaakso-ohjelma 2014-2017 Elinvoimaa pohjoiselta kasvukäytävältä ja maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma.
2. **Elinvoimaisuuden ja vetovoimaisuuden vahvistuminen.** Kymenlaakso on kääntynyt kasvu-uralle yrityksiä ja ihmisiä houkuttelevana maakuntana aktiivisen elinkeinopoliittikan luomien uusien työtilaisuuksien ja vetovoimaisuutta parantavien hankkeiden ansiosta. Asukkaita

houkuttelevat lisäksi maakunnan sijainti, monipuolinen ympäristö, hyvä palvelutaso ja mahdollisuudet laadukkaaseen asumiseen.

3. Kansainvälisen yhteistyön kehittäminen. Kymenlaaksolle on luotu monipuoliset kansainväliset suhteet eri markkina-alueille hyödyntäen maakunnan sijaintia Pohjoisella kasvuvyöhykkeellä. Globaalissa taloudessa yhteistyökumppaneita tulee hakea avoimesti eri markkina-alueilta. Haastavasta kansainvälisestä tilanteesta ja talouskehityksestä huolimatta edistetään Venäjän kanssa tehtävää taloudellista, ympäristönsuojelullista ja kulttuuriyhteistyötä, sekä matkailua. E18- ja Salpausselän kasvukäytävien, nopean Allegro-junayhteyden ja kehittyvien laivayhteyksien ansiosta Kymenlaaksoon sijoittuu uusia kansainvälisiä yrityksiä ja matkailijamäärät lähtevät kasvuun. Keskeisiä EU-rahoitusvälineitä hyödynnetään täysimääräisesti.
4. Priorisointi ja vaikuttavuuden parantaminen. Rakennerahastokaudella 2014-2020 Kymenlaaksoon kohdistuvan rahoituksen vähenemisestä huolimatta Kymenlaakso on edelleen Suomen tehokkain rahoituksen hyödyntäjä, kun huomioidaan syntyneet uudet työpaikat ja yritykset suhteessa käytettävissä olevaan rahoitukseen. Tämä mahdollistaa Kymenlaakson toimijoiden erinomainen yhteistyö ja laadukas hanketoiminta.

Tulostavoitteet vuodelle 2016

1. Rahoitettavissa hankkeissa kiinnitetään erityistä huomiota maakuntaohjelmassa priorisoitujen painopisteiden ja hankekokonaisuuksien toteuttamiseen. Kymenlaakson Liiton pieni myöntövaltuus on vuoden 2016 osalta käytännössä varattu. Yhteistyötä tiivistetään Kaakkois-Suomen ja Hämeen ELY-keskuksen kanssa, jotta Kymenlaakso-ohjelman painotukset tulee riittävästi huomioiduksi myös ESR- ja maaseuturahaston hankepäätöksissä.
2. Seurataan maakuntaohjelman toteutumista ja tarkistetaan toimeenpanosuunnitelma 2016-2017 ja siihen sisältyvä rahoitussuunnitelma. Valtion keskushallinnon kanssa käydään neuvottelut maakunnan keskeisistä kysymyksistä.
3. Kehitetään luontaisiin mahdollisuuksiin perustuvaa aitoa yhteistyötä Päijät-Hämeen ja Uudenmaan kanssa. Samalla ylläpidetään vakiintunutta yhteistyötä Etelä-Karjalan suuntaan. Merkittävimpiä Päijät-Hämeen kanssa yhteisiä aluekehittämisen hankkeita ovat poikittaisliikenteen kehittäminen valtatiellä 12, raideliikenteen kehittäminen Lahti-Kouvola (Pietari ja Kotka), Kymi Ring moottoriurheilukeskus, Heinola-Kouvola vesiväylä Kimolan kautta ja useat biotaloushankkeet.

Kehitetään älykkään erikoistumisen leikkauspintojen yhteistyötä ja tunnistetaan keskeiset kumppanuudet. Edistetään kehittämissyhtiöiden (Ladec-Kinno-Cursor) ja korkeakoulutoimijoiden vuoropuhelua ja yhteistä hanketoimintaa.

4. Edistetään Kymenlaakson kansainvälistymistä. Edesautetaan kymenlaaksolaisten toimijoiden mukaanpääsyä EU:n rahoitusohjelmiin, sekä komission suorarahoitteisiin että rajat ylittäviin ohjelmiin, kuten Keskeisen Itämeren- ja Itämeri-ohjelmaan. Kaakkois-Suomi-Venäjä CBC-ohjelma käynnistetään. Ylläpidetään ja kehitetään yhteyksiä Itämeren alueella mm. Baltian maihin, Saksaan ja Puolaan sekä uusille markkina-alueille, kuten esim. Yhdysvaltoihin ja Portugalin kielisiin maihin. Yhteydenpitoa ja edunvalvontaa EU:n toimielimiin tehostetaan, koska komissiosta suoraan haettavan EU:n laajuisen rahoituksen merkitys kasvaa.

3.3 Aluesuunnittelu

Avaintulokset 2016-2019

1. Aluerakenne 2030
Kehittyvien elinkeinojen, palvelujen ja työpaikkojen aluerakenteellisten tarpeiden ennakointi ja strategisten tavoitteiden tunnistaminen suhteessa Suomeen ja Itämeren alueeseen.
Aluerakenteen kestävä kehittäminen luonnonvara- sekä ilmasto- ja energiastrategian mukaisesti.
2. Maakuntakaavan kokonaistarkastelu
Maakuntakaavan ajantasaisuusarvioinnin jatkaminen ja hyödyntäminen. Aluerakenteen muutoksiin vastaaminen maakuntakaavaratkaisuun. Kokonaismaakuntakaavan laatiminen luomalla ajantasaisia edellytyksiä korkeatasoiselle asumiselle ja palveluille, laadukkaalle ympäristölle ja hyvälle yhteyksille.
3. Toimiva liikennejärjestelmä
Jatkuva liikennejärjestelmätyö rakentuu maakunnallisen strategiaprosessin yhteyteen ja kytkee siten myös maakunnan kaikki kunnat mukaan työhön. Liikennejärjestelmää kehitetään koordinoimalla eri osapuolten toimintaa ja edunvalvontaa, konkretisoimalla yhteisiä strategisia linjauksia sekä seuraamalla toiminnan tuloksellisuutta.

Tulostavoitteet vuodelle 2016

1. Maakuntakaavan ajantasaisuusarviointiselvitysten perusteella päätetään kokonaismaakuntakaavan laatimisesta. Laaditaan maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja järjestetään vuoropuhelua.
2. Laaditaan kokonaismaakuntakaavaan tarvittavat perusselvitykset sekä täydennetään aikaisempia selvityksiä. Kaavan laadintaprosessia varten hankitaan taustaselvityksiä muun muassa Venäjän kaupan kehityksestä ja sen vaikutuksista, Kymenlaakson yhdyskunta- ja taajamarakenteesta sekä maakunnan viherrakenteesta. Lisäksi varaudutaan luonnonvarojen kestävään hyödyntämiseen ja ekosysteemipalveluiden turvaamiseen liittyviin selvitystarpeisiin.
3. Kehitetään maakuntakaavoitukseen liittyviä paikkatietosuunnittelun työkaluja.
4. Suomen aluerakenteen ja liikenteen kehityskuva 2050 alueellistetaan Kymenlaaksoon vuoteen 2030 ja yhteen sovitetaan laadittuun Itäisen Suomenlahden aluerakenteen kehittämistavoitteet vuoteen 2025 selvityksen tuloksiin.
5. Luonnonvarastrategian sekä ilmasto- ja energiastrategian seurantatyön tulokset analysoidaan ja päätetään jatkotoimenpiteistä.
6. Edistetään voimassa olevien maakuntakaavojen toteutumista ja seurantaa ja viedään eteenpäin Suomenlahden merialueyhteistyön suunnittelua.
7. Seurataan liikennejärjestelmän ja toimintaympäristön kehitystä ja ennakoidaan tulevaisuuden muutostekijöitä sekä arvioidaan niiden pohjalta toiminnan muutostarpeita. Priorisoidaan ajankohtaisten tarpeiden mukaan erilaisia liikennejärjestelmän

kehittämistoimia ja –hankkeita liikennestrategian tavoitteiden, linjausten ja kiireellisyysluokitusten ohjaamana. Koordinoidaan osapuolten toimintaa ja edistetään hankekokonaisuuksien ja hankkeiden toteutumista.

8. Alueellisen liikennestrategian painotuksin edistetään hankekokonaisuuksien ja hankkeiden toteutumista ja seurataan jatkuvan liikennejärjestelmätyn kautta liikenteen pullonkaulojen osa-alueiden kehitystä.
9. Seurataan aluesuunnittelun kansainvälistä toimintaa erityisesti Itämeren vaikutuspiirissä. Osallistuminen aiheeseen liittyvään kehittämistoimintaan.

3.4 Hallinto ja talous

Avaintulokset 2016-2019

1. Viestinnässä onnistuminen.
2. Verkottumisen vahvistaminen ja yhteistyön tiivistäminen.

Tulostavoitteet vuodelle 2016

1. Onnistunut viestintä seminaareissa, työpajoissa, nettisivuilla, fb:ssä ja twitterissä.
2. Hallinnon henkilöstön toimenpiteet tukevat monipuolisten verkostojen ylläpitoa.
3. Tiedonhallinnan sujuvuus.
4. Taloutta hoidetaan talousarvion mukaisesti.
5. Suomi100 –juhlavuoden alueellinen koordinointi.

3.5 Kesäyliopisto

Kesäyliopisto on asiakkaiden tarpeista lähtevä korkea-asteen koulutuspalveluja tuottava maakunnallinen aikuiskoulutus- ja kehittämisorganisaatio. Kesäyliopisto kuuluu koulutusta koskevan lainsäädännön piiriin ja sitä koskevat säädökset vapaasta sivistystyöstä. Kymenlaakson kesäyliopiston ydintehtävänä on avoimen korkeakouluopetuksen järjestäminen. Lisäksi kesäyliopisto järjestää työelämälähtöistä osaamisen kehittämiseen tähtäävää koulutusta, kuvataidekoulutusta ja kulttuuriseminaareja Kymenlaaksossa. Opetus on vapaan sivistystyön hengen mukaisesti avointa kaikille iästä ja pohjakoulutuksesta riippumatta.

Avaintulokset 2016-2019

1. Kesäyliopisto toteuttaa elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti Kymenlaakson maakunnan toimintapolitiikkaa vahvistaen, tukien ja syventäen osaamisen eri alueita
2. Kesäyliopiston koulutustoiminta palvelee ja edistää maakunnan kehittämistyötä

Tulostavoitteet vuodelle 2016

1. Kehitetään kesäyliopistoa alueellisena ja maakunnallisena avoimena yliopistona, joka välittää yliopistojen ja korkeakoulujen palveluja väestön ja elinkeinoelämän tarpeiden mukaan.
2. Laaditaan ja toteutetaan avaintulosalueiden tavoitteiden mukaisesti koulutussuunnitelmat eri toimintasektoreille, jotka ovat avoin yliopisto-opetus, työelämälähtöinen koulutus (elinkeinoelämä, hallinto opetusala, sosiaali- ja terveysala), alue- ja kulttuuripoliittiset seminaarit ja muu koulutus
3. Tuotetaan koulutusohjelmat yhteistyössä eri koulutusaloja edustavien huippuosajien ja korkeakoulujen kanssa avoimessa ja luovassa yhteistyöverkostossa
4. Vahvistetaan ja kehitetään Repin-instituutin kuvataidekoulutusta alueellisesti ja kansainvälisesti. Painopisteenä on monipuolisen kulttuuriyhteistyön syventäminen erityisesti kuvataiteiden ja luovien taiteiden alueella.

Avoimen yliopisto-opetuksen kehittämisen painopisteenä on monipuolinen opetustarjonta, erilaisten opetusympäristöjen ja opetustapojen kehittäminen. Tavoitteena on lisätä opiskelijoiden mahdollisuutta tutkintotavoitteiseen opiskeluun. Tehostetaan opiskelijoiden tuki- ja neuvontapalveluja. Työelämälähtöisen koulutuksen painopisteenä on ammattispesifististen syventävien, pitkäkestoisten koulutusohjelmien kehittäminen eri sidosryhmien tarpeeseen. Repin-instituutin kuvataidekoulutusta kehitetään ja sen tunnettavuutta ainutlaatuisena klassisen kuvataiteen opetuksen tarjoajana vahvistetaan. Alue- ja kulttuuripoliittisia seminaareja pyritään järjestämään ajankohtaisista aiheista.

4 Talousarvio vuodelle 2016 ja sen perusteluosa

Talousarvio laaditaan kuntalain, soveltuvin osin kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamien yleisohjeiden mukaisesti.

Kuntalain mukaan kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto sitovien tulostavoitteiden ja toimintakatteiden osalta. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointiosa ja rahoitusosa. Taloussuunnitelmavuosina ei ole investointeja.

4.1 Käyttötalouso

Kymenlaakson Liiton talousarvioasetelmassa tavoitteiden ja talouden toteutumisesta vastaava toimielin on maakuntahallitus. Kesäyliopiston johtokunta vastaa maakuntahallitukselle kesäyliopiston toiminnasta ja taloudesta.

Käyttötalousoosassa maakuntavaltuusto hyväksyy sitovasti toimintakatteen seuraaville tehtäväalueille:

Maakuntahallitus:	Luottamushenkilöhallinto
	Virasto
	Itsehallinnoidut projektit
	Kesäyliopiston johtokunta / Kesäyliopisto

Valtuustolle esitettävä talousarvion käyttötalousosa vuodelle 2016 on jäljempänä. Tuloslaskelmaosa sisältää myös taloussuunnitelmavuodet 2017 -2019. Toiminnalliset tavoitteet on esitetty edellä.

Valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti maakuntahallitus hyväksyy käyttötaloussuunnitelman, jossa asetetaan kesäyliopiston johtokunnalle ja ao. johtaville viranhaltijoille sitovat toimintakatetavoitteet.

Tehtäväalueet sisältävät em. lisäksi kustannuspaikkoja seuraavasti:

Itsehallinoidut projektit: Liikennejärjestelmätyön jatkuva toimintamalli
Suomi100

Kesäyliopisto: Kesäyliopiston hallinto /johtokunta
Kesäyliopiston toimistot / yleishallinto
Kesäyliopiston / opetustoiminta
Kesäyliopiston / kuvataidekoulutus

Käyttösuunnitelma vuodelle 2016

		TP 2014	TA 2015	TA 2016	Muutos-% TA2016-TA2015
Maakuntahallitus					
Luottamushenkilöhallinto	Toimintatuotot	97 072	98 700	97 000	-1,7
	Toimintakulut	-80 682	-98 700	-97 000	-1,7
	Toimintakate	16 390	0	0	
Virasto					
	Toimintatuotot	1 955 393	1 931 400	1 875 100	-2,9
	Toimintakulut	-1 782 367	-1 920 400	-1 844 100	-4,0
	Toimintakate	173 026	11 000	31 000	
Itsehallinoidut projektit					
	Toimintatuotot	213 171	6 000	26 000	333,3
	Toimintakulut	-250 253	-17 000	-57 000	235,3
	Toimintakate	-37 082	-11 000	-31 000	181,8
Kesäyliopiston johtokunta / kesäyliopisto					
	Toimintatuotot	565 046	564 500	560 000	-0,8
	Toimintakulut	-572 798	-564 500	-560 000	-0,8
	Toimintakate	-7 752	0	0	

4.2 Yksityiskohtaiset perustelut kustannuspaikoittain

Yksityiskohtaiset perustelut eivät ole sitovia.

Kunnalliset virka- ja työehtosopimukset 2014-2016 ovat voimassa 31.1.2017 asti. Sopimuskausi muodostuu kahdesta jaksosta, joista ensimmäinen jakso on 1.3.2014 – 31.12.2015 ja toinen jakso on 1.1.2016 – 31.1.2017. Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) piirissä olevan viranhaltijan/työntekijän tehtäväkohtaista palkkaa tai siihen rinnastettavaa kuukausipalkkaa korotetaan 1.2.2016 lukien yleiskorotuksella seuraavasti:

- Tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 0,47 prosentilla, jos tehtäväkohtainen palkka on 31.1.2016 vähintään 3 404,26 euroa,
- Jos tehtäväkohtainen palkka 31.1.2016 on alle 3 404,26 euroa, tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 16,00 eurolla kuukaudessa

Viraston palkkakuluihin on varattu 6 000 € sopimuskorotuksia varten. Harkinnanvaraisiin palkankorotuksiin ei ole määrärahavarausta.

KuEL-maksuihin on varattu viraston kustannuspaikalle palkkaperusteista (ennakkoprosentti 17 %), VARHE- ja eläkemenoperusteista maksua varten 245 000 €. Muita henkilösivukuluja (sairausvakuutus-, työttömyysvakuutus- ja muut sosiaalivakuutusmaksut) on viraston kustannuspaikalle varattu 35 000 €.

Liiton henkilöstön sivukulut ovat noin 27 – 28 % palkkasummasta.

4.2.1 Luottamushenkilöhallinto

Toimintatuotot ovat 97 000 €. Kuntamaksusuodet ovat 90 000 € ja tekninen tuki maakunnan yhteistyöryhmän ja sihteeristön kokouskuluihin on 7 000 €.

Toimintakulut 97 000 €, jossa on vähennystä vuoteen 2015 verrattuna 1700 €.

Kokouspalkkiot varataan maakuntavaltuuston 3 kokousta, maakuntahallituksen 12 kokousta, tarkastuslautakunnan 5 kokousta sekä maakunnan yhteistyöryhmän ja sihteeristön kokouksia varten. Luottamushenkilöiden ansionmenetyksen korvaukset kirjataan tälle kustannuspaikalle.

Lakisääteisten tilintarkastuspalvelujen ja tarkastuslautakunnan sihteeripalvelujen ostoa varten varataan 5 000 €. Koulutuspalveluihin varataan 3 000 €. Matkustus- ja majoituspalveluihin varataan 21 500 €.

Talousarvion käsittelyn yhteydessä valtuusto hyväksyy samalla luottamushenkilöiden palkkiosäännön 2, 4, 6 §§:ien mukaisesti valtuuston, hallituksen ja muiden toimielinten jäsenten kokouspalkkioiden, ansionmenetykskorvausten ja valtuuston ja hallituksen puheenjohtajien vuosipalkkioiden määrät vuodelle 2016. Kokouspalkkiot pysyvät samana kuin vuosina 2009-2015. Palkkiot ovat seuraavat:

Valtuuston puheenjohtajan vuosipalkkio 2.000 €
Hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkio 3.500 €
Valtuusto, hallitus ja tarkastuslautakunta kokouspalkkio 100 €
Muut valtuuston/hallituksen nimeämät toimikunnat kokouspalkkio 80 €

Ansionmenetykskorvauksen alaraja 10 €/tunti ja yläraja 30 €/tunti (todistus ansionmenetyksestä työnantajalta, jos ansionmenetys yli 10 €/tunti).

Toimintatuotoilla katetaan toimintakulut, joten toimintakate eli määräraha on 0 €.

4.2.2 Virasto

Kymenlaakson Liiton operatiivinen toiminta koostuu aluesuunnittelun, aluekehityksen ja sisäisten palvelujen vastuualueista, joiden tuotot ja kulut kirjataan tälle kustannuspaikalle.

Toimintatuotot ovat 1,9 m€. Toimintatuotot muodostuvat jäsenkuntien maksuosuuksista, joita tälle kustannuspaikalle kirjataan 1,86 m€.

Toimintakulut ovat 1,84 m€. Muutos% vuoteen 2015 verrattuna on – 4 %. Etelä-Suomen maakuntien rakennerahastotehtävien hallinnointia koordinoi Uudenmaan liitto, joka vastaa maksatuksista. Toimintakulut vähenevät, kun kaksi määräaikaista maksajan työsuhdetta päättyy 31.12.2015.

Henkilöstökulut ovat 1,3 milj. €, mikä on 81 500 € vähemmän kuin vuonna 2015 (-6 %). Viraston kustannuspaikalle varataan palkkamäärärahat nykyiselle 19 henkilölle. Henkilöstökulujen osuus viraston toimintakuluista on 70 %.

Asiantuntijapalveluihin varataan 70 000 €. Kaavan laadintaprosessia varten hankitaan taustaselvityksiä muun muassa Venäjän kaupan kehityksestä ja sen vaikutuksista, Kymenlaakson yhdyskunta- ja taajamarakenteesta sekä maakunnan viherrakenteesta. Lisäksi varaudutaan luonnonvarojen kestävään hyödyntämiseen ja ekosysteemipalveluiden turvaamiseen liittyviin selvitystarpeisiin. Selvitysten laadinnasta arvioidaan aiheutuvan noin 70 000 €:n kulut.

Helsinki EU Office:n kustannukset ovat ensi vuonna 34 500 € (tänä vuonna 26 000 €). CPMR:n Political Bureau on kutsuttu pitämään kokous Kotkassa ensi kesänä. Liitto tarjoaa kokousvieraille illallisen ja järjestää kuljetuksia kohteisiin.

Viraston kustannuspaikan toimintakate on +31 000 €.

4.2.3 Maakuntahallituksen hallinnoimat hankkeet ja projektit

Liikennejärjestelmätyn jatkuva toimintamalli

Kymenlaakson Liitto koordinoi maakunnallista liikennejärjestelmätyn, jonka toimintatuotot ovat 6 000 € ja toimintakulut ovat – 17 000 €. Toimintakate on – 11 000 €.

Suomi100 - hanke

Valtioneuvoston kanslian yhteydessä toimiva Suomi100 - hanke kannustaa maakuntien liittoja koordinoimaan Suomen itsenäisyyden juhlavuoden 2017 tapahtumia. Markkinoinnin edistämiseen ja tapahtumien järjestelyjen valmistelua varten budjetoidaan määräraha vuosille 2016 - 2017.

Kymenlaakson Liitto koordinoi vuosina 2016 – 2017 toteutettavaa Suomi100-hanketta, jonka toimintatuotot ovat 20 000 € ja toimintakulut ovat 40 000 €. Toimintakate on – 20 000 €.

4.2.4 Kesäyliopiston johtokunta / kesäyliopisto

Toimintatuottoja on budjetoitu 560 000 €, jossa on vähennystä vuoteen 2015 verrattuna 4 500 € (-0,8 %).

Maksutuottojen arvioidaan vähenevän vuoden 2015 talousarvioon verrattuna 8 000 € (-3 %).

Toimintakuluja on budjetoitu 560 000 €, jossa on vähennystä vuoden 2015 talousarvioon verrattuna 4 500 € (-0,8 %).

Henkilöstökulut ovat 308 200 € (-7,2 %). Henkilöstökulut on arvioitu siten, että vakinaisen henkilöstön määrä on neljä toimihenkilöä. Palvelujen ostoon on varattu 177 400 € (-1,3%).

Toimintakate on 0.

4.3 Tuloslaskelmaosan vertailu

Toimintatuottojen määrä on 2 558 100 € (-1,6 %). Toimintatuotoista jäsenkuntien maksuosuudet ovat 2 134 800 € eli 83 %. Muut toimintatuotot muodostuvat kesäyliopiston opiskelijamaksuista 235 000 €, kesäyliopiston saamasta valtionavustuksesta 125 000 € sekä muista tuista ja avustuksista 63 300 €.

Jäsenkuntien maksuosuuksia esitetään nostettavaksi 2 %:lla, mikä merkitsee 41 700 €:n lisätuottoa. Kuntakohtainen maksuosuustaulukko on taloussuunnitelman lopussa. Maksuosuudet on laskettu perussopimuksen mukaisesti verovuoden 2014 kunnallisvero- ja yhteisöverokertymien perusteella (verohallinnon ennakkotieto 24.8.2015).

Toimintatuotot vähenevät, koska ohjelmakaudella 2014 – 2020 Euroopan Unionin rakennerahastotehtävien hallinto koordinoidaan Uudenmaan liitossa ja hallintoon osoitettava tekninen tuki käytetään niihin kuluihin.

Toimintakulut ovat -2 558 100 €. Vuoden 2015 talousarvioon verrattuna toimintakulut vähenevät -1,6 % eli 42 500 € johtuen henkilöstökulujen vähenemisestä (-2,5 toimihenkilöä). Henkilöstökulut ovat -1 652 600 € (muutos vuoteen 2015 verrattuna -6 %, -106 000 €). Viraston henkilöstömäärä vähenee 21 toimihenkilöstä 19 toimihenkilöön. Kesäyliopiston henkilöstön määrä vähenee viidestä neljään toimihenkilöön. Hanketoimintaan ei palkata yhtään henkilöä.

Palvelujen ostomäärärahat ovat 660 600 € ja ne kasvavat 52 400 € johtuen maakuntakaavoitukseen tarvittavista asiantuntijapalveluista.

Vuonna 2016 toimintakatearvio on 0 €, vuosikatearvio on 0 € ja tulosarvio on 0 €.

Taseessa on ylijäämää 359 382,32 €. Vuoden 2015 talousarvion tulostavoite on 0 €. Osavuosikatsauksessa 1.1. – 30.6.2015 arvioidaan, että vuoden 2015 tuloksesta tulee hieman ylijäämäinen.

Vuosien 2017-2019 taloussuunnitelma tehdään tuloslaskelman tasolla. Tuloslaskelma on laadittu seuraavasti:

- Kuntamaksutuotot nousevat 2 % vuosina 2017-2019.

- Palkkakulut nousevat vuosittain 1 %.
- Suunnitelmavuosille ei arvioida uutta henkilöstöä eikä uusia projekteja.
- Mahdollisten eläkkeelle siirtymisten yhteydessä tai tehtävän vapautuessa muutoin arvioidaan erikseen vakanssin täyttämisen edellytykset.

Henkilöstö

	31.12.2014	TA 2015	TA 2016
Virasto	20	21	19
Projektit	1		
Kesäyliopisto	5	4,5	4
Projektit	-		
Yhteensä	26	25,5	23

Tuloslaskelmaosan vertailu

	2014 TP	2015 TA	2016 TA	Muutos% 2015 TA - 2016 TA	2017 TS	2018 TS	2019 TS
Toimintatuotot	2 830 681,37	2 600 600	2 558 100	1,6	2 543 000	2 568 000	2 597 000
Myyntituotot	2 066 359,14	2 105 600	2 147 600	2,0	2 190 000	2 233 000	2 277 000
Maksutuotot	223 763,23	243 000	235 000	3,3	223 000	215 000	210 000
Tuet ja avustukset	540 559,00	252 000	175 500	30,4	130 000	120 000	110 000
Muut toimintatuotot							
Toimintakulut	- 2 686 100,81	- 2 600 600	- 2 558 100	1,6	- 2 543 000	- 2 568 000	- 2 597 000
Henkilöstömenot	- 1 694 185,10	- 1 758 600	- 1 652 600	6,0	- 1 669 100	- 1 685 800	- 1 702 400
Palvelujen ostot	- 760 423,88	- 608 200	- 660 600	8,6	- 621 000	- 635 300	- 629 700
Aineet, tarv. Ja tavarat	- 76 996,27	- 79 900	- 70 900	11,3	- 72 900	- 72 900	- 79 900
Muut toimintamenot	- 154 495,56	- 153 900	- 174 000	13,1	- 180 000	- 174 000	- 185 000
Toimintakate	144 580,56	-	-	-	-	-	-
Rahoitustuotot ja -kulut, nto	64,18						
Vuosikate	144 644,74	-	-		-	-	-
Poistot ja arvonalentumiset	- 43,23						
Tilikauden tulos	144 601,51	-	-		-	-	-
Tilikauden ali-/ylijäämä	144 601,51	-	-		-	-	-

4.4 Investointiosa ja rahoitusosa

Taloussuunnitelmavuosille ei esitetä investointeja.

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	Muutos-% TA2015 - TA2016
Investointiosa				
Investointeja ei esitetä taloussuunnitelmavuosille.				
Rahoitusosa				
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	144 644,74	-	-	-
Toiminnan ja investointien rahavirta	144 644,74	-	-	-
Lainakanta 31.12.	-	-	-	

4.5 Jäsenmaksusuudet vuodelle 2016, ennakkotieto

Kunta	Maksettavaa kunnallisveroa vastaavat verotettavat tulot V. 2014	Yhteisöveromäärät V. 2014	Yhteensä	%	Jäsenmaksu- osuus v. 2016 Euro	Jäsenmaksu- osuus v. 2015 Euro	Muutos 2016/2015
HAMINA	343 489 719	4 898 491	348 388 210	11,785702	251 601	244 783	6 818
KOTKA	907 480 180	11 731 488	919 211 668	31,096214	663 842	651 245	12 597
MIEHIKKÄLÄ	24 048 630	624 249	24 672 879	0,834664	17 818	17 261	557
PYHTÄÄ	88 116 820	574 903	88 691 723	3,000372	64 052	62 382	1 670
VIROLAHTI	44 085 870	1 046 871	45 132 741	1,526805	32 594	32 256	338
IITTI	98 112 775	1 233 965	99 346 740	3,360823	71 747	70 309	1 438
KOUVOLA	1 411 082 815	19 497 566	1 430 580 381	48,395420	1 033 146	1 014 864	18 282
	2 916 416 809	39 607 533	2 956 024 342	100,0	2 134 800	2 093 100	41 700

Lähde: Verohallinto; tieto verovuoden 2014 veroista 28.10.2015